

Lausunto

Lohiniemenranta, asemakaavan muutos. Asiantuntijalausunto hankkeen vaikutuksista lepakoiden elinoloihin 2016

Kohde

Kohde sijaitsee Lohiniemi-nimisellä alueella Meri-Rastilassa. Alueella on vuonna 1903 rakennettu museoviraston valvoma Villa Harbo ja koulutus- ja saunatila Harbo Lounge. Alueelle suunnitellaan rakennettavaksi kaksi uutta rakennusta: Harbo Lodging (majoitusrakennus) ja Harbo Academy (koulutustila).

ELY-keskus on lausunnossaan edellyttänyt, että hankkeen vaikutuksia lepakoiden elinoloihin tulee tarkentaa. Vaikutusten arviointi tehdään olemassa olevan tiedon pohjalta.

Alueella on tehty lepakkokartoitusta vuonna 2003 (Siivonen 2004) jota on päivitetty 2014 (Wermundsen, Nieminen, Asikainen 2014). Kartoitusten perusteella Kallahden alue, joka ulottuu Lohiniemenrantaan asti, on luokiteltu arvokkaaksi lepakkoalueeksi.

Tavoitteet

Lepakkolausunnon tavoitteena on arvioida rakennushankkeen vaikutuksia alueen lepakoihin ja antaa suosituksia lepakoiden huomioonottamiseksi suunnittelussa projektialueella.

Maastokäynti

17.10.2016 Veli Mäkelä Planmeca Oy:stä ja lepakkoasiantuntija Nina Hagner-Wahlsten BatHousesta pitivät maastotapaamisen alueella.

Lainsäädäntö

- Kaikki lepakot ovat Suomessa luonnonsuojelulalla rauhoitettuja.
- Kaikki maassamme tavatut lepakkolajit kuuluvat EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) lajilistaan ja niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 49§).
- Suomi liittyi Euroopan lepakoiden suojelusopimukseen (EUROBATS) vuonna 1999 (Valtionsopimus 104/1999). Sopimuksen mukaan jäsenmaiden tulee pyrkiä säästämään lepakoille tärkeitä ruokailualueita ja siirtymäreittejä. Nämä ruokailu-, eli saalistusalueet eivät kuitenkaan ole luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja.

Asemakaavaluonnoksen vaikutukset lepakoihin ja suositukset lepakoiden huomioonottamiseksi kaava-alueella

Kuvassa 1 on esitetty kaava-alueen osa-alueita, joihin lausunnossa viitataan.

Alue 1. Villa Harbo.

- Kohde on vuonna 1903 rakennettu museoviraston valvoma Villa Harbo.
- Maastokäynnillä ei havaittu merkkejä siitä, että lepakot käyttäisivät rakennusta piilopaikkanaan. Tämä ei kuitenkaan sulje pois mahdollisuutta, että yksittäiset lepakot satunnaisesti käyttäisivät rakennusta piilopaikkanaan.
- Rakennukselle ei suunnitella muutoksia, joten mahdollisia uhkia lepakoilta ei ole.

Alue 2. Harbo Lounge.

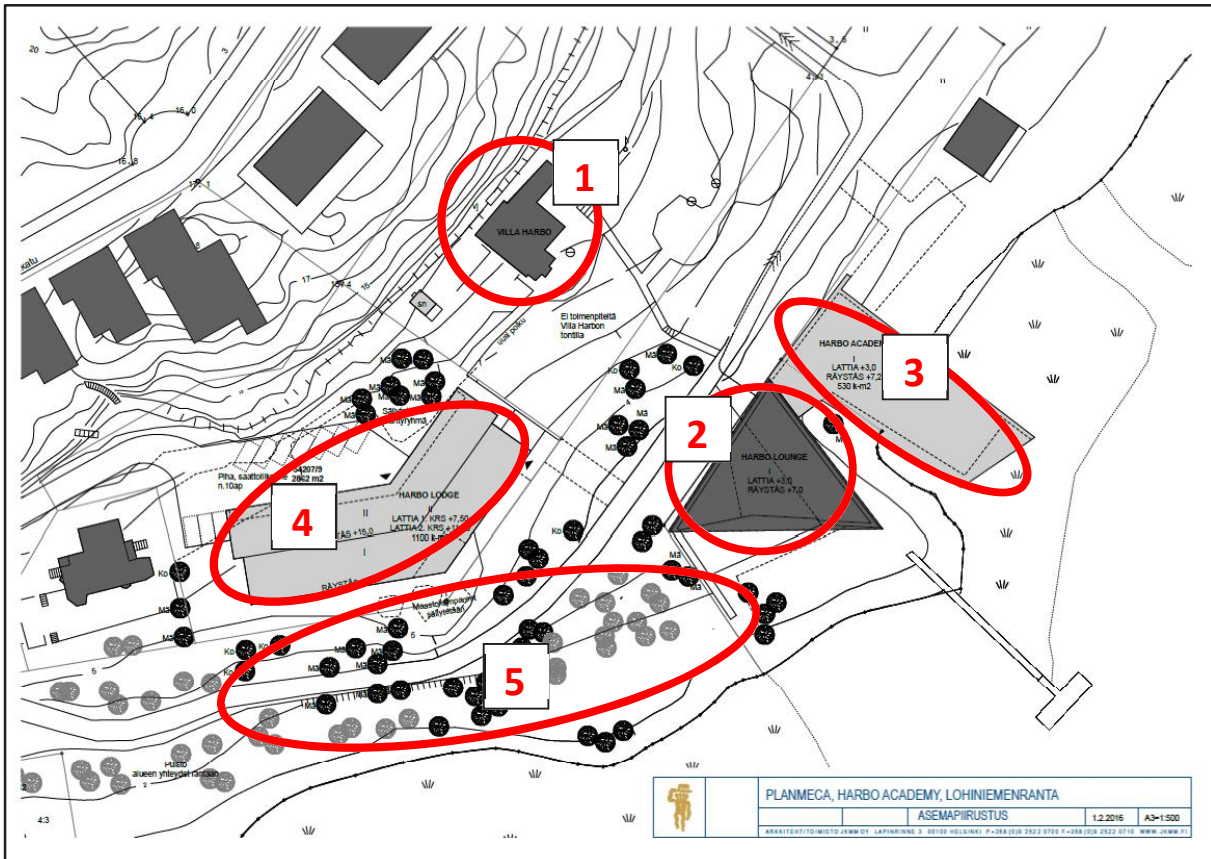
- Kohde on vuonna 2009 rakennettu koulutus- ja saunatila kävelytien ja rannan välissä.
- Rakennuksessa ei ole lepakoilta sopivia piilopaikkoja.
- Rakennuksen ja rannan väliin on jätetty puustoa.

Alue 3. Harbo Academy.

- Kohde on suunniteltu uusi rakennus rannassa, joka toimisi koulutustilana. Rakennus olisi osittain yhteen rakennettu Harbo Loungen kanssa.
- Ranta-alueella kasvaa tällä hetkellä melko nuorta koivua, tervaleppää ja muutama mänty.
- Alue kuuluu Vuosaaren Kallahdenniemen lepakoilta arvokkaaksi luokiteltuun alueeseen.
- Asemakaava-alueelta ei kuitenkaan ollut yhtään lepakkohavaintoa kartoitusaineiston mukaan. Lähimmät havainnot olivat pohjanlepakosta uuden melontakeskuksen kohdalla (jota ei silloin vielä ollut rakennettu) sekä vielä idempänä lahden pohjukasta (pohjanlepakko, viiksisippalaji ja vesisiippa).
- Alue on periaatteessa kohtalaisen sopivaa ympäristöä viiksisippalajeille, mutta koska alueen koillispuolelle rakennettu melontakeskus on luonut leveän aukon rantametsikköön, uuden rakennusalueen pienen puuryhmän merkitys lepakoilta on vähäinen.
- Rakennusalue on osittain osoitettu veden päälle. Jos rakennus rakennetaan pilareille niin, että rakennuksen alle jää avoin vesialue, tämä rakennuksen alla oleva alue luo erinomaiset olosuhteet vesisiipalle. Vesisiippa saalistaa vedenpinnan yläpuolella varjoisilla paikoilla, esimerkiksi siltojen alla.
- Rakennuspaikalla ei ole lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.
- **Suunniteltu rakentaminen ei merkittävästi vaikuta alueen lepakoihin.**

Alue 4. Harbo Lodging.

- Kohde on suunniteltu uusi rakennus, joka toimisi majoitustilana.
- Alueelle on myönnetty poikkeamismenettelyllä rakennuslupa kuudelle erillispientalolle. Harbo Lodging olisi yksi yhtenäinen rakennus, jonka rakennuspinta-ala olisi samansuuruinen kuin erillisten rakennusten yhteenlasketut pinta-alat.
- Alueella on tällä hetkellä muutama mänty mutta on pääosin avoin tai vesakon peittävä.
- Alue ei kuulu Vuosaaren Kallahdenniemen lepakoille arvokkaaksi luokiteltuun alueeseen.
- Lepakoiden kannalta yksi yhtenäinen suurempi rakennus voi olla parempi ratkaisu kuin useampi pienempi rakennus, koska rakennuksen ympärille jäävä rakentamaton alue on tällöin yhtenäinen.
- Rakennuspaikalla ei ole lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja.
- **Suunniteltu rakentaminen ei vaikuta alueen lepakoihin.**

Kuva 1. Osa-alueita kaava-alueella, johon viitataan lausunnossa.

Alue 5. Rantametsikkö.

- Alue ei kuule asemakaava-alueeseen, mutta on lepakoiden kannalta maininnan arvoinen.
- Alueella on yhtenäinen puusto joka luo lepakoille sopivat suojaiset olosuhteet.
- Alue ei tule asemakaava-muutoksen myötä muuttumaan, joten lepakoille sopivat olosuhteet säilyvät.

Suosituksset lepakoiden huomioonottamiseksi

- **Lepakoita ei ole tarpeen ottaa huomioon suunnittelussa.**

Espoossa 24.10.2016

FM Nina Hagner-Wahlsten
lepakkoasiantuntija
BatHouse (Y-tunnus 1847939-8)
info@bathouse.fi

